

АСОЦІАЦІЯ ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНА СУРФАКТАНТНОГО ПРОТЕЇНУ С З ГЕМОДИНАМІЧНИМИ ЗРУШЕННЯМИ У ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНИМ ОБСТРУКТИВНИМ ЗАХВОРЮВАННЯМ ЛЕГЕНІВ

Калмиков О. О., Скіба Т. В.

Харківський національний медичний університет

Хронічне обструктивне захворювання легенів (ХОЗЛ) є одним з небагатьох розповсюджених захворювань, щодо якого захворюваність та смертність з року в рік неухильно збільшуються в усьому світі. Визнаною є роль індивідуальних особливостей організму людини у розвитку ХОЗЛ. Відома роль сурфактанту, зокрема поліморфізму гена сурфактантного протеїну С (SFTP-C), в розвитку необерненого компонента обструкції при ХОЗЛ. Проте його зв'язок з серцево-судинними ускладненнями ХОЗЛ вивчений недостатньо.

Мета: дослідження зв'язку поліморфізму гена SFTP-C з розвитком хронічного легеневого серця та його дисфункції.

Матеріал і методи. В умовах клініки НДІ гігієни праці та профзахворювань обстежено 42 робітника машинобудівної промисловості чоловічої статі у віці $52,7 \pm 4,12$ років із діагностованим ХОЗЛ II стадії відповідно до галузевих стандартів. Вивчено генотипи SFTP-C: A138C (AA, AC, CC) та A186G (AA, AG, GG) методом полімеразної ланцюгової реакції з наступним мас-спектрометричним аналізом. Морфофункціональний стан серця визначали методом ехокардіографії за допомогою ехокардіографа LOGIQ-400 (General Electric Healthcare, США).

Результати та обговорення. Встановлено, що поліморфізми A138C та A186G гена SFTP-C асоціюються з більш вираженими структурно-функціональними змінами серця. Так, генотип CC пов'язаний з гіпертрофією правого шлуночка, генотип GG — зі зниженням часу правошлуночкового передвигнання ($p < 0,01$). Це можна пояснити визначальною роллю окремих фенотипів SFTP-C у формуванні фіброзу, емфіземи легенів, подальшими порушеннями легеневого кровообігу.

Висновки. Встановлено варіанти гена SFTP-C, які мають тісну асоціацію зі структурними або гемодинамічними змінами серця. Визначення поліморфізму гена сурфактантного протеїну С має перспективи використання в якості прогностичного маркера у діагностиці та профілактиці серцево-судинних ускладнень ХОЗЛ для формування груп ризику.